

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU 15 TACHWEDD, 2019

TEITL: *Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2019-2022*

AWDUR: *David Roberts, Cadeirydd Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru
Sian Lloyd Roberts, Rheolwr Rhaglen Sgiliau*

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2019-2022 (sydd wedi'i gynnwys yn **Atodiad 1**) wedi'i ddatblygu fel sylfaen i ddull gweithredu strategol Llywodraeth Cymru i gyflawni darpariaeth sgiliau a chyflogaeth yn y rhanbarth.
- 1.2. Mae wedi'i gynhyrchu gan Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru yn dilyn ymgynghoriadau gyda rhanddeiliaid a darparwyr rhanbarthol a'r diwydiant rhwng Ebrill a Gorffennaf 2019.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. **Cadarnhau'r Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth rhanbarthol a'r tair blaenoriaeth sydd wedi'u hamlinellu yn y cynllun.**

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Adrodd i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar y Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Rhanbarthol.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Pwrpas a Dull Gweithredu

- 4.1.1 Mae Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru (y Bartneriaeth) wedi derbyn rôl allweddol gan Lywodraeth Cymru i helpu i dorri'r cylch o sgiliau isel, cyflogau isel a chynhyrchedd isel. Rôl y Bartneriaeth yw adnabod y bylchau sgiliau a'r prinder sgiliau yn y rhanbarth drwy ddeall yn well yr hyn sydd ar y gweill o ran cyfleoedd a buddsoddiadau a manteisio ar wybodaeth y cyflogwyr a'r rhanddeiliaid.
- 4.1.2. Mae'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn derbyn contract a chyllid blynyddol gan Lywodraeth Cymru er mwyn ymgymryd â thasgau a pheynnau gwaith penodol. Mae gan y Bartneriaeth contract i gyflawni cynllun sgiliau a chyflogaeth rhanbarthol i Lywodraeth Cymru ynghyd â thempled o gynllun amlinellol rhanbarthol sy'n argymhell cynyddu neu leihau darpariaeth sgiliau ar gyfer Addysg Bellach ôl-16 a Dysgu Seiliedig ar Waith yn unol â data a gwybodaeth am y farchnad lafur. Mae atodlen y contract gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys gofynion i'r Bartneriaeth gynnal arsyllfa sgiliau rhanbarthol, datblygu rhwydweithiau cyflogwyr, gweithio'n agos gydag Ardaloedd

Menter a chynnal cynadleddau sgiliau rhanbarthol hefyd er mwyn lledaenu eu hargymhellion a'u deilliannau rhanbarthol.

- 4.1.3 Ar gyfer 2019-20, mae'r Bartneriaeth wedi cael tasg gan Lywodraeth Cymru i gynhyrchu Cynllun Cyflogaeth Rhanbarthol tair blynedd. Mae tîm y Bartneriaeth wedi bod yn gweithio gyda chyflogwyr a rhanddeiliaid/darparwyr rhanbarthol dros yr haf. Wrth ddatblygu'r cynllun, mae'r Bartneriaeth wedi ymgymryd ag adolygiad cynhwysfawr o'r cyd-destun economaidd a pholisi, dadansoddiad o wybodaeth am y farchnad lafur ynghyd â gwybodaeth sylfaenol a gasglwyd yn bennaf drwy ein Harolwg Sgiliau Cyflogwyr Gogledd Cymru. Cwblhaodd 238 o fusnesau'r arolwg ar draws yr holl sectorau yn y rhanbarth.
- 4.1.4 Er mwyn cryfhau'r ymatebion i'r arolwg, fe wnaethom gynnal grwpiau ffocws, gweithdai a chyfarfodydd un i un gyda chyflogwyr ar draws ein sectorau. Cymerodd dros 350 o fusnesau o ledled y rhanbarth ran yn y broses ymgynghori gan helpu i lunio blaenoriaethau'r cynllun.
- 4.1.5. Yn dilyn y cyfnod ymgynghori hwn, cyflwynwyd y Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth ar gyfer y rhanbarth i Lywodraeth Cymru am gymeradwyaeth ac fe'i cadarnhawyd a'i mabwysiadwyd yng nghyfarfod y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ddiwedd mis Medi.
- 4.1.6. Derbyniwyd cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru i'r Cynllun Sgiliau y ddiweddar, a chaiff y Cynllun ei lansio'n ffurfiol gan y Gweinidog, Ken Skates, yn ein Cynhadledd Sgiliau ar 28 Tachwedd 2019.

4.2. Trosolwg o'r Cynllun

- 4.2.1 Mae'r cynllun yn rhoi trosolwg o'n tirwedd sgiliau, marchnad lafur ac economi fel y mae ar hyn o bryd, ac mae'n rhoi sylw i rai o'r prif heriau y bydd angen i'r rhanbarth fynd i'r afael â nhw er mwyn cael system sgiliau cynaliadwy.
- 4.2.2 Un o'r penodau allweddol yn y cynllun yw trosolwg o'r hyn y mae cyflogwyr wedi'i ddweud wrthym yw'r materion a'r heriau sgiliau allweddol i'w busnesau nhw a'r rhanbarth yn ei gyfanrwydd. Dangosodd y data a'r wybodaeth y gwnaethom eu derbyn a'u dadansoddi mai recriwtio yw'r her fwyaf sy'n wynebu ein cyflogwyr yn y rhanbarth, cyn heriau economaidd/ariannol a gwneud elw. Mae 71% o gyflogwyr yn y rhanbarth yn ei chael hi'n anodd recriwtio i rolau penodol ac mae 61.1% o gyflogwyr hefyd yn wynebu bwlch sgiliau, sy'n cael effaith ar eu busnes.
- 4.2.3 Yn fwy eang, mae'r dystiolaeth o'n hymgynghoriad wedi dangos natur gyfnewidiol y farchnad lafur a'r sgiliau gwahanol fydd eu hangen i fodloni anghenion cyflogwyr. Mae hyn yn cynnwys:
- **Hyblygrwydd a Gwytnwch** i ymateb i wahanol gyfleoedd cyflogaeth a gwahanol dasgau a galwadau o fewn swyddi wrth i strwythur sefydliadau newid i fod yn fwy gwastad;
 - **Sgiliau TG a Digidol** ar draws yr holl sectorau a galwedigaethau yng ngoleuni datblygiadau technolegol;
 - Sgiliau **STEM**;
 - Sgiliau mentro, **entrepreneuraidd** a marchnata;
 - Sgiliau **cyflogadwyedd** a **pharod i weithio**, yn cynnwys datrys problemau, meddwl yn gritigol a chreadigrwydd.
- 4.2.4 Yn ogystal, mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar y saith sector twf ac allweddol yn y rhanbarth a'r bennod 'Sylw i'r Sectorau'. Mae'r adran hon o'r cynllun yn rhoi manylion yr heriau, y materion a'r blaenoriaethau sgiliau sy'n wynebu pob un o'r sectorau.

4.3 Blaenoriaethau'r Cynllun

4.3.1 Mae adran olaf y cynllun yn dwyn ynghyd ein gweledigaeth, ein blaenoriaethau a'n camau gweithredu i'r rhanbarth. Bydd y blaenoriaethau a'r argymhellion hyn yn pennu gweithgareddau'r Bartneriaeth dros y tair blynedd nesaf. Mae'r blaenoriaethau wedi'u cofnodi yn nhair o'r themâu mwyaf perthnasol sydd wedi'u hadnabod drwy'r Cynllun. Yr hyn sy'n sail i'r holl faterion a blaenoriaethau yw'r angen am ragor o Wybodaeth gadarn am y Farchnad Lafur:

Blaenoriaeth 1 Adeiladu Gweithlu'r Dyfodol a Denu Doniau - Creu rhestr o sgiliau'r dyfodol sy'n cyd-fynd â chyfleoedd twf yn ein heconomi yn y dyfodol:

- Sicrhau bod darpariaeth a chyfleusterau hyfforddiant yn bodloni anghenion busnesau, unigolion a'r economi ehangach nawr ac yn y dyfodol;
- Lleihau'r prinder sgiliau sy'n wynebu busnesau yn y sectorau twf drwy feithrin a denu doniau;
- Datblygu sgiliau arloesi ar gyfer twf busnesau.

Blaenoriaeth 2 Sgiliau er mwyn creu Gogledd Cymru Cynhwysol - Lleihau'r ystod lawn o anghydraddoldeb llafur a gwell canlyniadau yn nhermau mynediad i swyddi, ynghyd ag ansawdd a chynaliadwyedd y swyddi:

- Sut rydym yn ffurfio rhaglenni i helpu pobl ddi-waith ac oedolion sy'n economaidd anweithgar i symud i weithio, cynnal swydd a symud ymlaen i gyflogaeth;
- Rhagweld cyfleoedd yn y farchnad lafur a chreu cefnogaeth i bobl gael mynediad i gyfleoedd gwaith newydd arfaethedig, yn arbennig yn y sectorau twf;
- Gwella cyfleoedd i weithwyr ar gyflogau isel i symud i fyny'r ysgol yrfa.

Blaenoriaeth 3 Hyrwyddo canfyddiad o yrfaeodd, llwybrau gyrfaeodd a chyfleoedd prentisiaethau - Hyrwyddo llwybrau dilyniant a chyfleoedd prentisiaethau clir

- Sut rydym yn newid canfyddiadau am ein sectorau twf;
- Cefnogi unigolion i ddilyn llwybrau dilyniant prentisiaethau drwy ddarparu gwybodaeth a chyfarwyddyd o ansawdd uchel;
- Hyrwyddo cyfleoedd prentisiaethau, yn cynnwys dilyniant i brentisiaethau lefel uwch a phrentisiaethau gradd;
- Gwella ymwybyddiaeth cyflogwyr a mynediad i brentisiaethau.

4.4. Camau Nesaf

4.4.1 Y cam nesaf i'r Bartneriaeth fydd datblygu'r blaenoriaethau a'r argymhellion hyn yn gynllun gweithredu mwy penodol a manwl, a fydd yn gynllun cyflawni y bydd y rhanbarth yn ei rannu dros y tair blynedd nesaf. Caiff y blaenoriaethau sydd wedi'u mynegi yma eu mireinio ymhellach a'u cyflawni mewn nifer o ffyrdd gwahanol, er mwyn gwneud y mwyaf o gapasiti adnoddau a gweithio mewn partneriaeth.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

5.1. Nid oes cais gan y Bartneriaeth i'r Bwrdd Uchelgais ariannu ei swyddogaeth prif-ffrwd, ond mae'n bosib y bydd goblygiadau adnoddau i brosiectau dilynol.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

6.1. Dim ar hyn o bryd.

7. GOBLYGIADAU STAFFIO

7.1. Dim ar hyn o bryd.

8. EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

8.1. Dim wedi'u hadnabod.

9. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

9.1. Mae ymgynghoriad wedi'i gynnal gyda'r Grŵp Swyddogion Gweithredol, Bwrdd Cyflawni Busnes Gogledd Cymru, Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru a chyflogwyr a darparwyr yn ystod haf 2019.

ATODIADAU:

Atodiad 1 Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2019-22

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro - Awdurdod Lletya:

"Mae'r adroddiad yn rhoi eglurhad o gyd-destun gwaith y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wrth baratoi'r Cynllun a'r daith i'w fabwysiadu. Nid oes gennyf sylwadau penodol i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb."

ii. Swyddog Cyllid Statudol (Swyddog Adran 151 yr Awdurdod Lletya):

"Cadarnhaf fod paragraffau 4.1.2 a 5.1 yr adroddiad uchod yn adlewyrchu'n gywir sefyllfa ariannol y Bartneriaeth."